

زندگی اجتماعی

فصل اول

درس اول: کنش‌های ما (آنچه انجام می‌دهیم)

مفاهیم کلیدی

+ ۱ ویژگی‌های کنش ما انسان‌ها

۲ آثار و پیامدهای کنش ما انسان‌ها

آزمون تشخیصی مفاهیم کلیدی

بلدبوم بلدنبوم

۱.۱ چند مورد از موارد زیر درست است؟

- به فعالیتی که انسان انجام می‌دهد کنش می‌گویند.
- علاوه بر آگاهی، اراده انسان نیز برای انجام کنش ضروری است.
- کنش انسان برخلاف فعالیت سایر مخلوقات معنادار است.

الف) دو

ب) سه

ج) چهار

د) پنج

۱.۲ کنش انسان چیست و چه ویژگی‌هایی دارد؟

۲.۱ چند مورد از موارد زیر درست است؟

- پیامد ارادی کنش قطعی است.
- پیامد غیرارادی کنش اجتماعی نیست.
- آدمیان کنش‌های خود را با توجه به پیامدهای ارادی و غیرارادی آن انجام می‌دهند.
- تغییر هوای کلاس به دلیل باز کردن پنجره، پیامد ارادی است.
- پیامدهای کنش برخلاف خود کنش می‌توانند غیرارادی هم باشند.

الف) دو

ب) سه

ج) چهار

د) پنج

۲.۲ آیا کنش‌های انسان پیامد هم دارند؟ توضیح دهید.

پاسخ

[۱.۱] گزینه «ج»

[۱.۲] صفحه‌های ۳ تا ۵ کتاب درسی

[۲.۱] گزینه «ب»

[۲.۲] صفحه ۷ کتاب درسی

[حد اکثر زمان مطالعه: ۶۰ دقیقه] - زمان شما:

مفاهیم آموزشی

+ ۱ ویژگی‌های کنش ما انسان‌ها

انسان‌ها در طول زندگی، کارهایی مانند مسواک زدن، ورزش کردن و ... انجام می‌دهند. در علوم انسانی به فعالیتی که انسان انجام می‌دهد، **کنش** و به کسی که آن فعالیت را انجام می‌دهد، **کنشگر** می‌گویند. برای کنش، کلمات معادل دیگری مانند کار، عمل، فعل، رفتار و کردار و برای کنشگر کلماتی معادل کارگر، کارمند، کارگزار، کارفرما و عامل به کار می‌رود.

- کنش‌ها دارای ویژگی‌هایی هستند. این ویژگی‌ها عبارت‌اند از
- ۱- آگاهانه بودن
 - ۲- ارادی بودن
 - ۳- هدف دار بودن
 - ۴- معنادار بودن

● آگاهانه بودن

کنش، **آگاهانه** است؛ یعنی کنش وابسته به آگاهی آدمی است. هر فردی برای انجام کنش باید آگاهی لازم را نسبت به آن کنش داشته باشد. سخن‌گفتن یک کنش است. چون فرد باید نسبت به کلمات و معنای آن کلمات در زبان مورد استفاده، آگاهی داشته باشد. در غیر این صورت نمی‌تواند با آن زبان سخن بگوید.

مثال فردی که می‌خواهد شنا کند، باید به مهارت‌ها و تکنیک‌های شنا کردن آگاهی داشته باشد تا غرق نشود.

نکته کنش‌های انسان همیشه براساس آگاهی‌های صحیح صورت نمی‌گیرد. مانند داور فوتبالی که به قوانین داوری اشراف کامل ندارد.

● ارادی بودن

کنش، ارادی است. کنش به ارادهٔ انسان وابسته است؛ یعنی تا اراده و خواست انسان نباشد، انجام نمی‌شود. پس علاوه بر آگاهی، ارادهٔ انسان نیز برای انجام کنش ضروری است زیرا ممکن است فردی به کاری آگاه باشد، ولی تصمیم به انجام آن نگیرد. با توجه به مطالب گفته‌شده، هر فعالیتی که با ارادهٔ انسان صورت نگیرد، حتی اگر مرتبط با انسان باشد، کنش محسوب نمی‌شود. برای مثال فعالیت‌هایی مانند ضربان قلب، گردش خون، بسته شدن ناخودآگاه چشم در مواجهه با خطر؛ کنش محسوب نمی‌شوند.

● هدف‌دار بودن

پرسشی که با چرا آغاز می‌شود به منظور پی بردن به هدف کنش است. برای مثال در سؤال «چرا فوتبال بازی می‌کنی؟» هدف از بازی کردن فوتبال توسط کنشگر در نظر گرفته شده است که می‌تواند لذت بردن، شهرت، پولدار شدن و ... جزو این اهداف باشد. هرچند ممکن است افراد همیشه به اهدافشان نرسند.

● معنادار بودن

کنش انسان برخلاف فعالیت سایر مخلوقات، معنادار است. برای مثال اگر معلم بخواهد به بالا بردن دست دانش‌آموز در کلاس پاسخ مناسبی دهد باید معنای این حرکت دانش‌آموز را بداند که همان اجازه‌خواستن است. یا بوق زدن یک راننده می‌تواند معناهایی مثل شادی‌کردن، سلام‌کردن، مزاحمت، هشدار دادن و ... باشد.

۲) آثار و پیامدهای کنش ما انسان‌ها

پیامدهای کنش دو نوع است: ۱- ارادی ۲- غیرارادی

پیامدهای کنش برخلاف خود کنش می‌تواند غیرارادی هم باشد.

● پیامدهای ارادی

پیامدهایی هستند که به ارادهٔ افراد انسانی، یعنی خود کنشگر یا افراد دیگر وابسته است. مثلاً فردی که دوستش را می‌بیند می‌تواند سلام کند یا نکند که این پیامد ارادی وابسته به آن شخص است و دوستش هم می‌تواند جواب سلام او را بدهد یا ندهد، که پیامد ارادی وابسته به دیگران است.

● پیامدهای غیرارادی

پیامدهایی هستند که به ارادهٔ افراد بستگی ندارد و نتیجهٔ طبیعی کنش هستند. برای مثال فردی پنجره‌ای را باز می‌کند، طبیعتاً پیامد غیرارادی آن تغییر هوای درون اتاق است.

● تحلیل پیامدهای کنش

بین پیامدهای کنش تفاوت‌هایی وجود دارد.

تفاوت پیامدهای ارادی و غیرارادی عبارت‌اند از:

۱- پیامدهای ارادی، احتمالی ولی پیامدهای غیرارادی قطعی هستند.

۲- پیامدهای ارادی چون با ارادهٔ کنشگر اتفاق می‌افتد، خود یک کنش است ولی پیامدهای غیرارادی، کنش محسوب نمی‌شود.

نکته در بسیاری از موارد، آدمیان کنش‌های خود را با توجه به پیامدهای ارادی و غیر ارادی آن انجام می‌دهند و از انجام برخی کنش‌ها به دلیل پیامدهای نامطلوبشان خودداری می‌کنند. مانند اینکه از لقمان پرسیدند: «حکمت از که آموختی؟ گفت: از نابینایان که تا جای نبینند، پای نهند!» بنابراین با توجه به نتایجی که کنش‌های ما می‌تواند داشته باشد، بهتر است در مورد آن‌ها فکر و تأمل شود.

تمرین‌های امتحانی

۱) ویژگی‌های کنش ما انسان‌ها

۱ تفاوت کنش‌های انسان با فعالیت‌های بدن انسان و موجودات دیگر چیست؟

۲ چه تعداد از جمله‌های زیر درست هستند؟

- بوق زدن راننده می‌تواند فقط یک معنا داشته باشد.

- مهارت شنا کردن نشان از هدف‌دار بودن کنش است.

- گردش خون انسان به دلیل اینکه به انسان ربط دارد کنش محسوب می‌شود.

- وقتی از کسی می‌پرسید که چرا دنبال بازیگری رفته است؟ در ارتباط با هدف‌دار بودن کنش صحبت می‌شود؟

الف) یک (ب) دو (ج) سه (د) چهار

[کرج - هیئت امنایی شهید قربانی ها - دی ۱۳۰۰]

[خارس - استعدادهای درخشان - دی ۱۳۰۰]

درست ☐ نادرست ☐

[زاهدان - مدرسه پژوهش - دی ۱۳۰۰]

[کرمانشاه - نمونه دولتی چهارالانمه - دی ۱۳۰۰]

درست ☐ نادرست ☐

[قزوین - مدرسه خرازگان - دی ۱۳۰۰]

[بابل - شاهر - دی ۱۳۰۰]

[خارس - استعدادهای درخشان - دی ۱۳۰۰]

[رفسنجان - نمونه دولتی علی بن ابی طالب - دی ۱۳۰۰] درست ☐ نادرست ☐کنش را تعریف کنید. **۳** کوتاه * پاسخچهار نام دیگر کنش را بنویسید. **۴**به چه کسی کنشگر می‌گویند؟ **۵**برای کلمه کنشگر، چهار معادل بنویسید. **۶**ویژگی‌های کنش را نام ببرید. **۷ ***یک مثال بزنید و در آن ویژگی‌های کنش را مشخص کنید. **۸** بلند پاسخمنظور از آگاهانه بودن کنش چیست؟ **۹** کوتاه پاسختسلط یک شخص بر زبان فرانسوی، نشان‌دهنده ویژگی هدفمند بودن کنش است. **۱۰** درست نادرستسخن گفتن یک کنش است. اگر ما خود را نسبت به کلمات و معنای آن‌ها از دست بدهیم، از گفتار باز می‌مانیم. **۱۱** جای خالیآیا کنش انسان همیشه با آگاهی صحیح صورت می‌گیرد؟ با یک مثال توضیح دهید. **۱۲** کوتاه پاسخچرا سخن‌گفتن یک کنش است؟ توضیح دهید. **۱۳** بلند پاسخمنظور از ارادی بودن کنش چیست؟ **۱۴ *** کوتاه پاسخبرای انجام کنش علاوه بر آگاهی داشتن، انسان نیز ضروری است. **۱۵** جای خالیکدام گزینه، کنش محسوب نمی‌شود؟ **۱۶** چهار گزینه‌ای

الف) درس خواندن ب) بوق زدن

ج) چشمک زدن د) بسته شدن چشم به‌طور ناخودآگاه

کدام گزینه کنش انسانی محسوب می‌شود؟ **۱۷**

الف) فعالیت و دستگاه گوارش ب) تفکر و تخیل

ج) فعالیت حس بینایی د) نبض انسان

به چه دلیل برای انجام کنش به جز آگاهی، اراده انسان هم ضروری است؟ **۱۸** کوتاه پاسخآیا راه رفتن در خواب یک کنش انسانی محسوب می‌شود؟ توضیح دهید. **۱۹**آیا رشد ماهیچه‌ها و استخوان‌های شما یک کنش انسانی محسوب می‌شود؟ چرا؟ **۲۰**منظور از هدفدار بودن کنش انسان چیست؟ **۲۱**اگر از فردی در ارتباط با چرایی بازی کردن فوتبال، پرسیده شود از هدف کنش صحبت می‌شود. **۲۲** درست نادرستاگر دانش‌آموزی بگوید که می‌خواهد درس بخواند تا دکتر شود، به کدام ویژگی کنش اشاره کرده است؟ **۲۳** چهار گزینه‌ای

الف) ارادی بودن ب) هدفدار بودن

ج) معنادار بودن د) آگاهانه بودن

آیا انسان‌ها، هدف‌های یکسانی از انجام دادن کنش‌هایشان دارند؟ توضیح دهید. **۲۴** بلند پاسخآیا انسان‌ها همیشه به اهدافشان می‌رسند؟ **۲۵**وقتی دانش‌آموزی در کلاس، دست خود را بالا می‌آورد، در چه صورتی معلم می‌تواند به او پاسخ مناسب دهد؟ **۲۶**کنش انسان برخلاف فعالیت سایر مخلوقات است. **۲۷** جای خالیمعانی متفاوت «بوق زدن اتومبیل» را بنویسید. **۲۸** کوتاه پاسخمعنادار بودن کنش را با ذکر مثال توضیح دهید. **۲۹ *** بلند پاسخ**۲ آثار و پیامدهای کنش ما انسان‌ها**آیا آثار و پیامدهای کنش مانند خود کنش در اختیار کنشگر است؟ **۳۰** بلند پاسخپیامدهای ارادی یک کنش چیست؟ **۳۱ ***پیامدهای ارادی کنش، خود نوعی کنش هستند. **۳۲** درست نادرستپیامدهای کنش به دو شکل و هستند. **۳۳** جای خالیبا یک مثال، پیامدهای ارادی یک کنش را توضیح دهید. **۳۴** بلند پاسخپیامدهای غیرارادی کنش چیست؟ **۳۵ *** کوتاه پاسخ

- ۳۶ درست ☐ نادرست ☐ پیامدهای غیرارادی هم توسط خود کنشگر و هم توسط افراد دیگر می‌تواند ایجاد شود؟
- ۳۷ جای خالی پیامدهای غیرارادی کنش انسان‌ها، است.
- ۳۸ پیامدهای کنش برخلاف خود کنش می‌توانند هم باشند.
- ۳۹ بلند پاسخ جدول زیر را کامل کنید.

پیامدهای غیرارادی	پیامدهای ارادی		کنش
	وابسته به اراده دیگری	وابسته به اراده کنشگر	
			باز کردن پنجره
			ورزش کردن
			سیگار یا قلیان کشیدن
			رعایت حیا
			کنترل خشم

- ۴۰ انسان‌ها به چه دلیل کنش‌های خود را انجام می‌دهند و از انجام برخی کنش‌ها خودداری می‌کنند؟
- ۴۱ * تفاوت پیامدهای ارادی با غیرارادی چیست؟

[کرج - هیئت امنایی شهید قریشی‌ها - دی ۱۴۰۰]

● سؤال‌های ویژه امتحان برای کنکور

- ۴۲ ویژگی‌های کنش را با ذکر مثال توضیح دهید.
- ۴۳ تفاوت کنش با پیامدهای کنش را توضیح دهید.
- ۴۴ ویژگی‌های کنش، آن را از چه چیزی متمایز می‌کند؟
- ۱) فعالیت غیرارادی انسان
- ۲) فعالیت مخلوقات دیگر
- ۳) فعالیت ارادی انسان
- ۴) فعالیت موجودات زنده
- ۴۵ کدام گزینه به ویژگی متفاوتی از کنش اشاره می‌کند؟
- ۱) بوق زدن خودروها برای همراهی ماشین عروس
- ۲) سفر به مشهد برای زیارت
- ۳) ورود به مغازه برای خرید بستنی
- ۴) رفتن به کنار رودخانه برای ماهیگیری
- ۴۶ «برادرم به دلیل اضافه وزن، برنامه جدیدی برای خود تنظیم کرد و روزانه نیم ساعت پیاده‌روی را در برنامه‌اش گنجاند. بعد از ۴ ماه متوجه شد که لباس‌های دو سال قبل، دوباره برایش مناسب هستند و در عین حال همواره احساس شادی و نشاط داشت. همسر او هم به خاطر اراده‌اش تحسینش کرد.» در این عبارت به ترتیب پیامد غیرارادی کنش و پیامد ارادی آن کدام هستند؟
- ۱) پیاده‌روی روزانه - کاهش وزن
- ۲) مناسب بودن لباس‌ها - احساس شادی
- ۳) توجه به تناسب اندام - احساس نشاط
- ۴) احساس شادی و نشاط - تحسین همسر
- ۴۷ به ترتیب کدام پیامدهای کنش انسان قطعی است و کدام عبارت نمونه‌ای برای این نوع پیامدهاست؟
- ۱) پیامدهای ارادی - پاسخ معلم به دانش‌آموز
- ۲) پیامدهای غیرارادی - تپش قلب با ورزش کردن
- ۳) پیامدهای غیرارادی - زیاد ورزش کردن
- ۴) پیامدهای ارادی - سلامتی جامعه با کنش حیا کردن

سؤال‌های ویژه امتحان برای کنکور	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷
کد مفاهیم کلیدی	۱	۱	۱	۱	۲	۲

۱) کنش‌های انسان دارای ویژگی‌هایی است که سایر فعالیت‌ها این ویژگی‌ها را دارا نیستند. کنش انسان با آگاهی و اراده و هدفمند انجام می‌شود و معنا دارد. ولی فعالیت‌هایی مثل ضربان قلب غیرارادی هستند و فعالیت‌های موجودات دیگر معنادار نمی‌باشند.

۲) گزینه «الف»

فقط جمله آخر صحیح است. چون بوق زدن معناهای مختلفی دارد، مهارت شنا کردن از آگاهی است و گردش خون انسان به دلیل اینکه غیرارادی می‌باشد کنش محسوب نمی‌شود.

۳) در علوم انسانی به فعالیت‌هایی که انسان انجام می‌دهد کنش می‌گویند.

۴) کار، عمل، فعل، رفتار، کردار

۵) به انجام دهنده کنش، کنشگر می‌گویند.

۶) کارگر، کارمند، کارگزار، کارفرما، عامل

۷) ۱- آگاهانه بودن، ۲- ارادی بودن، ۳- هدفدار بودن، ۴- معنادار بودن

۸) فردی که بازیگر سینما می‌شود.

۱- باید به مهارت‌های بازیگری آگاه باشد.

۲- اراده انجام بازی در سینما را داشته باشد.

۳- باید از بازیگری هدفی داشته باشد؛ مانند شهرت، پولدار شدن، مورد توجه قرار گرفتن. پس هدف او دارای معانی مختلفی نیز هست.

۹) یعنی هر فردی که می‌خواهد کنشی را انجام دهد باید آگاهی لازم برای انجام آن را داشته باشد.

۱۰) نادرست؛ نشان دهنده آگاهی کنش است.

۱۱) آگاهی

۱۲) خیر، برای مثال فردی که بدون آگاهی از عوارض دارو و بدون مراجعه به پزشک اقدام به خوردن دارو می‌کند.

۱۳) زیرا اگر ما آگاهی خود را نسبت به کلمات و معانی آن‌ها از دست بدهیم، از گفتار با می‌مانیم. از این رو فردی که به زبانی آگاهی ندارد، نمی‌تواند با آن زبان سخن بگوید.

۱۴) یعنی کنش به اراده انسان وابسته است و تا اراده و خواست انسان نباشد، انجام نمی‌شود.

۱۵) اراده

۱۶) گزینه «د»

زیرا یکی از ویژگی‌های کنش ارادی بودن است؛ درحالی که بسته شدن چشم به طور ناخودآگاه به صورت غیرارادی انجام شده است.

۱۷) گزینه «ب»

زیرا برخلاف گزینه‌های دیگر با اراده انسان انجام می‌شود.

۱۸) زیرا ممکن است فردی به کاری آگاهی داشته باشد ولی تا وقتی که تصمیم به انجام نگیرد کنشی انجام نمی‌شود؛ پس اراده به انجام کار مهم و ضروری است.

۱۹) خیر، زیرا انسان بدون اراده آن را انجام می‌دهد.

۲۰) خیر، زیرا یک فعالیت غیرارادی است و به اراده انسان مرتبط نیست.

۲۱) یعنی انسان‌ها فعالیت‌های خود را با قصد و هدف خاصی انجام می‌دهند، گرچه ممکن است همیشه نیز به آن هدف نرسند.

۲۲) درست

۲۳) گزینه «ب»

چون هدفش از درس خواندن را به دیگران گفته است.

۲۴) خیر؛ انسان‌ها می‌توانند کنش‌های مشابهی را انجام دهند ولی هدف هر کدام از انجام آن کنش متفاوت باشد. برای مثال افراد زیادی کنار رودخانه می‌روند ولی هر کدام از آن‌ها می‌توانند اهداف گوناگونی داشته باشند یکی می‌خواهد ماهیگیری کند درحالی که دیگری قصد دارد از صدای آب لذت ببرد یا فرد دیگر می‌خواهد شنا کند.

۲۵) انسان‌ها از کنش‌هایشان اهدافی دارند ولی همیشه نمی‌توانند به اهدافشان برسند؛ برای مثال یک فوتبالیست می‌خواهد به تیم ملی کشورش دعوت شود ولی شاید هیچ وقت به هدفش نرسد.

۲۶) بالا بردن دست دانش‌آموز به معنای اجازه خواستن از معلم برای انجام کاری است و معلم در صورتی می‌تواند پاسخ مناسب دهد که معنای کنش او را دریابد. چون بعضی از کنش‌ها غیرکلامی است، پس افراد دیگر باید با نمادها و علائم آن کنش‌ها آشنا باشند.

۲۷) معنادار

۲۸) شادی، احوال‌پرسی، مزاحمت، هشدار دادن

۲۹) انسان‌ها با توجه به معنای کنش خود، آن را انجام می‌دهند؛ برای مثال وقتی دانش‌آموزی در کلاس، دست خود را بالا می‌برد، معنای کار او اجازه‌خواستن از معلم است. در مقابل معلم نیز در صورتی می‌تواند به او پاسخ مناسب بدهد که معنای کنش او را دریابد.

۳۰) یکی از ویژگی‌های کنش ارادی بودن است؛ یعنی با اختیار خودکنشگر انجام می‌شود ولی آثار و پیامدهای کنش می‌تواند هم ارادی و هم غیرارادی باشد. برای مثال فردی که کتابی را مطالعه می‌کند می‌تواند در رابطه با آن کتاب به دیگران توضیحاتی بدهد یا ندهد. ولی پیامد غیرارادی آن افزایش دانش او است که در اختیار و اراده خواننده کتاب نیست.

۳۱) برخی از پیامدهای کنش، به اراده افراد انسانی، یعنی خودکنشگر یا افراد دیگر وابسته است که به آن‌ها پیامدهای ارادی می‌گویند.

۳۲) درست

۳۳) ارادی - غیرارادی

۳۴) فردی در کوچه دوستش را می‌بیند. او می‌تواند به آن شخص سلام کند یا نکند. اگر سلام کند، دوستش می‌تواند انتخاب کند و جواب سلام او را بدهد یا ندهد. پس پیامد ارادی کنش انسان‌ها هم به اراده خودکنشگر و هم به اراده افراد دیگر وابسته است.

۳۵) پیامدهایی که خودکنش نیستند و لازم است کنشگری آن‌ها را با اراده خود انجام دهد. این پیامدها نتیجه طبیعی یک کنش هستند.

۳۶ [۲] نادرست؛ این ویژگی مربوط به پیامدهای ارادی است.

۳۷ [۲] قطعی

۳۸ [۲] غیرارادی

۳۹ [۲]

پیامدهای غیرارادی	پیامدهای ارادی		کنش
	وابسته به ارادهٔ دیگری	وابسته به ارادهٔ کنشگر	
تغییر هوای اتاق	اعتراض یا عدم اعتراض	زیاد یا کم باز کند.	باز کردن پنجره
عرق کردن	تشویق یا عدم تشویق	زیاد یا کم بدود	ورزش کردن
مشکلات ربوی	خوشحالی یا ناراحتی	استفاده از انواع آن‌ها	سیگار یا قلیان کشیدن
پاکی و امنیت روانی	الگو گرفتن یا نگرفتن	ادامه یا ترک آن	رعایت حیا
آرامش در محیط	تشویق یا عدم تشویق	با لبخند یا بدون آن	کنترل خشم

۴۰ [۲] در بسیاری از موارد، آدمیان کنش‌های خود را با توجه به پیامدهای ارادی و غیرارادی آن انجام می‌دهند و از انجام برخی کنش‌ها به دلیل پیامدهای نامطلوبشان خودداری می‌کنند.

۴۱ [۲] ۱- پیامدهای ارادی، احتمالی ولی پیامدهای غیرارادی قطعی هستند.
۲- پیامدهای ارادی چون با ارادهٔ کنشگر اتفاق می‌افتند، خود یک کنش محسوب می‌شوند ولی پیامدهای غیرارادی، کنش نیستند.

● پاسخ سؤال‌های ویژهٔ امتحان برای کنکور

۴۲ [۱] برای مثال فردی که بازیگر می‌شود، مهارت بازیگری مثل گریه کردن و حالات چهره، ویژگی آگاهی کنش را نشان می‌دهد. اگر فرد فیلمی را بخواهد بازی کند از ارادی بودن کنش صحبت می‌شود. شهرت یا پولدار شدن به هدف کنش اشاره دارد و بازی در یک نقش می‌تواند معناهای متفاوتی داشته باشد. مثل تبلیغ یک باور.

۴۳ [۱] و [۲] کنش دارای چهار ویژگی می‌باشد که یکی از آن‌ها ارادی بودن است ولی پیامدهای کنش هم می‌تواند ارادی باشد و هم غیرارادی. اگر پیامد ارادی باشد، خود یک کنش است. یعنی پیامد در اینجا خود کنش است. ولی اگر غیرارادی باشد، دیگر کنش محسوب نمی‌شود.

۴۴ [۱] گزینه «۲»

۴۵ [۱] گزینه «۱»

۴۶ [۲] گزینه «۴»

۴۷ [۲] گزینه «۲»

یادداشت